Κυριακή της Τυρινής: Η συγχώρησις των αδελφών προϋπόθεσις της ενώσεώς μας με τον Χριστό († Αρχ. Γεώργιος Καψάνης, Προηγούμενος Ι. Μ. Γρηγορίου Αγίου Όρους)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 16 Φεβρουαρίου, 2018

Ομιλία εις την Τράπεζαν της Συγχωρήσεως, τη 24η Φεβρουάριου 1992, Κυριακή της Τυρινής.

Ευχαριστούμε τον Κύριο, που μας αξίωσε κι απόψε, αδελφωμένοι όλοι, να εορτάσουμε την **Κυριακή της Τυρινής**· και θα μας αξιώση μετ' ολίγον να συγχωρηθούμε και συγχωρημένοι και αγαπημένοι να μπούμε στην ευλογημένη και αγία περίοδο της Μεγάλης Τεσσαρακοστής.

Είναι Παράδοσις της Εκκλησίας μας και του Ορθοδόξου Γένους μας απόψε οι ορθόδοξοι Χριστιανοί και στις πόλεις και στα χωριά, εκεί που υπήρχε παλαιότερα ευσέβεια και όπου υπάρχει ακόμα κάποια ευσέβεια, οι Χριστιανοί να πηγαίνουν στον **Εσπερινό της Συγχωρήσεως**, να ακούν τα ωραία γράμματα, τα οποία ωθούν την ψυχή του ανθρώπου προς τον πνευματικό αγώνα, και εν συνεχεία να συγχωρούνται από τον ιερέα και μεταξύ των. Και μετά να πηγαίνουν στα σπίτια των, να παραθέτουν κοινή τράπεζα, συγγενείς και φίλοι, και να ευφραίνωνται οικογενειακώς. Και συγχωρεμένοι όλοι οι Χριστιανοί να αρχίζουν την **Αγία και Μεγάλη Τεσσαρακοστή**, και μάλιστα σε μερικά μέρη να κρατούν και το Τριήμερο.

Δυστυχώς τα ξενικά έθιμα, τα οποία εισέβαλαν στον τόπο μας τα τελευταία χρόνια, κατήργησαν εν πολλοίς αυτήν την ευλογημένη συνήθεια, αυτό το ωραίο ορθόδοξο χριστιανικό έθιμο. Αλλά και κάποια κατάλοιπα του αρχαίου ειδωλολατρικού Ελληνισμού, τα οποία δυστυχώς μέχρι τώρα δεν ξερίζωσε ο Χριστιανισμός και στην πατρίδα μας, οι **καρναβαλικές εορτές**, οι οποίες τώρα και για λόγους κερδοσκοπικούς προβάλλονται, αντιστρατεύονται αυτήν την ωραία και πνευματική συνήθεια του Ορθοδόξου λαού μας. Το αποτέλεσμα είναι να διασκεδάζη ο λαός αυτές τις ημέρες, αλλά όχι χριστιανικά, και γι' αυτό να μή έχη και αληθινή χαρά. Ο διάβολος τα κατάφερε έτσι, ώστε οι ημέρες αυτές για πολλούς αδελφούς μας Έλληνες Χριστιανούς από ημέρες πνευματικής προετοιμασίας που είναι για τον αγώνα της Μεγάλης Τεσσαρακοστής να γίνωνται ημέρες μεγάλων αμαρτημάτων και αισχρουργιών, διά τας οποίας ο Απόστολος Παύλος λέγει ότι «*αισχρόν έστι και λέγειν*» (Έφεσ. ε΄ 12). Ιδίως στις πόλεις εκείνες που γίνονται οι καρναβαλικές

εορτές ακολουθούν πολλές φρικτές αμαρτίες των ανθρώπων. Χαίρεται ο διάβολος και λυπείται ο Χριστός. Και όλα αυτά στην Ορθόδοξο πατρίδα μας.

Στο Άγιον Όρος, δόξα τω Θεώ, διατηρείται η Παράδοσις η Ελληνορθόδοξη. Γι' αυτό και εμείς απόψε συγκεντρωνόμαστε εδώ να τελέσουμε τον Εσπερινό της αγάπης, και μετά και το δείπνο της αγάπης, όπως οι πρώτοι Χριστιανοί που τελούσαν τις αγάπες.

Γνωρίζουμε ότι **ο σκοπός της ζωής μας είναι η ένωσίς μας με τον Θεό** . Αυτός είναι ο ανώτερος, ο ύψιστος, ο μεγάλος, ο τελικός σκοπός της ζωής μας. Όλοι οι άλλοι σκοποί είναι δευτερεύοντες και επίγειοι. Π.χ. το να μάθουμε κάποια τέχνη ή κάποια επιστήμη, το να φτιάξουμε κάποιο σπίτι, το να κάνουμε οικογένεια. Καλά είναι κι αυτά, αλλά αυτά δεν είναι ο τελικός σκοπός της ζωής μας. Διότι μπορεί να τα πραγματοποίηση αυτά ο άνθρωπος και να επιτύχη κοσμικά και ανθρώπινα, αλλά αν δεν επιτύχη την ένωσί του με τον Θεό, **είναι αποτυχημένος από την άποψι του αιωνίου προορισμού του**. Μπορεί πρόσκαιρα να επέτυχε σ' αυτό τον κόσμο, αλλά αιώνια απέτυχε.

Αυτός ο ύψιστος σκοπός της ζωής μας, που πρέπει να επιδιώκουμε μέσα σε όλα τα ανθρώπινα και πέρα απ' όλα τα ανθρώπινα, **επιτυγχάνεται μέσα στην αγία μας Εκκλησία**.

Η Εκκλησία μας είναι εκείνη που μας διδάσκει αυτόν τον μεγάλο σκοπό της ζωής μας, αλλά και που μας βοηθάει να τον πραγματοποιήσουμε. Και **να, μία βοήθεια** που μας δίνει η Εκκλησία για να πραγματοποιήσουμε αυτόν τον μεγάλο σκοπό της ζωής μας: **Η Μεγάλη Τεσσαρακοστή**. Είναι η περίοδος, κατά την οποία με τις ωραίες ακολουθίες, τα ωραία γράμματα που ψάλλει η Εκκλησία μας, τις ωραίες αναγνώσεις, τα ωραία τυπικά, μας υπενθυμίζει ότι ο σκοπός μας είναι να ενωθούμε με τον Θεό. Και ότι για τον σκοπό αυτό πρέπει να αγωνισθούμε.**Χωρίς αγώνα δεν μπορεί ο άνθρωπος να ενωθή με τον Θεό** . Δεν θα αναλύσω απόψε στην αγάπη σας ποιός είναι αυτός ο αγώνας, γιατί λίγο ως πολύ το γνωρίζουμε. Θέλω όμως να τονίσω, διότι το καλεί η ημέρα, ότι η ένωσις με τον Θεό είναι συγχρόνως και**ένωσις με τους αδελφούς μας, τους συνανθρώπους μας**. **Δεν μπορούμε να ενωθούμε με τον Θεό, αν δεν είμαστε ενωμένοι με τους συνανθρώπους μας. Κάθε τι το οποίο μας χωρίζει από τους συνανθρώπους μας, μας χωρίζει κι από τον Θεό**.

Γι' αυτό είναι μεγάλη ανάγκη να είμαστε συνεχώς ενωμένοι πνευματικά με τους συνανθρώπους μας, για να είμαστε ενωμένοι με τον Θεό. Προκειμένου να αφαιρέσουμε κάθε εμπόδιο το οποίον μας χωρίζει από τους συνανθρώπους μας, έχουμε εμείς οι Χριστιανοί **την συγχώρησι**. Με την συγχώρησι **αποκαθιστούμε την ενότητα, την αγάπη, την ομοψυχία, την ειρήνη** . Ο πειρασμός, τα πάθη μας, ο εγωϊσμός μας, συνεχώς μας βάζουν εμπόδια στο ν' αγαπούμε τον συνάνθρωπό

μας, στο να τον συγχωρούμε. Μας δημιουργούν μέσα μας ψυχρότητες, επιθετικότητες, κακούς λογισμούς, καχυποψίες, παράπονα για τον συνάνθρωπό μας, άλλοτε δίκαια και άλλοτε άδικα. Αυτά όλα όμως μας χωρίζουν από τον συνάνθρωπό μας. Κι όταν λέω συνάνθρωπό μας, δεν εννοώ τον άγνωστο, αλλά αυτόν με τον οποίον συμπορευόμεθα στον δρόμο της ζωής μας, που για μας μεν τους μοναχούς είναι όσοι αποτελούν την αδελφότητα της Μονής αλλά και οι αδελφοί μας που μας επισκέπτονται, οι προσκυνηταί της Μονής, οι εργαζόμενοι στη Μονή, οι άνθρωποι που περνούν από το Μοναστήρι μας. Όλοι αυτοί είναι οι πλησίον, για τους οποίους ομιλεί ο Κύριος στο ιερό Ευαγγέλιο. Για σας δε τους κοσμικούς πλησίον είναι οι συγγενείς σας, η σύζυγός σας, οι γονείς σας, τα αδέλφια σας, τα παιδιά σας, οι συνεργάτες σας, οι συμμαθηταί σας στα σχολεία. Αυτούς όλους τους ανθρώπους καλούμεθα να τους έχωμε μέσα στην καρδιά μας, να τους αγαπούμε, να τους χωράμε μέσα μας.

Δεν μπορούμε να ενωθούμε με τον Θεό, όταν δεν αισθανόμαστε ό,τι αισθάνεται ο Θεός για τους ανθρώπους. Η καρδιά του Θεού είναι ανοικτή. Χωράει όλο τον κόσμο. Και χωράει και εκείνους οι οποίοι τον υβρίζουν και τον βλασφημούν. Η καρδιά του Χριστού, όταν σταυρωνόταν, χωρούσε εκείνους που τον εσταύρωναν. Κι **όχι μόνο τους συγχωρούσε, αλλά και τους εδικαιολογούσε**: «*Πάτερ, άφες αυτοίς· ού γάρ οίδασι τι ποιούσι*» (Λουκ. κγ΄ 34). Και η καρδιά του Χριστιανού πρέπει να είναι μια καρδιά Θεομίμητος και Χριστομίμητος, να είναι ανοικτή πάντα και να χωράη πάντα όλους τους ανθρώπους, και εκείνους για τους οποίους έχει παράπονα και εκείνους οι οποίοι τον έχουν αδικήσει.

Να, ένα μεγάλο αγώνισμα για μας τους Χριστιανούς: Η συγχωρητικότης, η ανοχή, η επιείκεια, η κατανόησις. Δύσκολο το αγώνισμα, αλλά πολύ αναγκαίο για την ένωσί μας με τον Θεό, για την **ειρήνη της ψυχής μας**, για την σωτηρία της ψυχής μας. Είναι πολύ εύκολο να δημιουργηθή μεταξύ μας ψυχρότης και αντιπάθεια. Αλλά η συγγνώμη, που θα ζητήσουμε ο ένας απ’ τον άλλο και θα δώσουμε ο ένας στον άλλο, αμέσως διορθώνει το κακό, λιγοστεύει την απόστασι, φέρνει τον ένα κοντά στον άλλο, έτσι που ο ένας να χωράη μέσα στον άλλο κι όλοι μαζί να χωράμε μέσα στον Θεό. Τί ευλογία μεγάλη! **Να χωράη ο ένας μέσα στον άλλο κι όλοι να χωράμε μέσα στον Θεό**. Κι όπως ο Θεός μας χωράει όλους μέσα στην απεριόριστη ευρυχωρία της θείας αγάπης του, έτσι κι εμείς να διευρυνθούμε και να χωράμε όλους τους αδελφούς μας μέσα στην αγάπη μας.

Τί κακό πράγμα είναι να στενεύη κανείς και να μη χωράη κανένα στην καρδιά του ή να χωράη ελάχιστα μόνο πρόσωπα. Αυτό εχει πάθει κι ο εχθρός της σωτηρίας μας, ο διάβολος. Ενώ ο Θεός είναι ανοικτός σ’ όλο τον κόσμο, ο διάβολος είναι κλειστός σ’ όλο τον κόσμο. Ο διάβολος δεν μπορεί να ανοιχθή σε κανένα. Είναι κλεισμένος σε μια φοβερή μοναξιά και εγωκεντρισμό. Δεν αγαπάει κανένα, αλλά μισεί όλους και θέλει το κακό όλων.

Τί ωραίο πράγμα να διευρύνεται ο Χριστιανός. Όσο περνά η ζωή του, να ανοίγη η καρδιά του, να χωράη όλους και ν' αγαπάη όλους. Αυτό το αγώνισμα πρέπει να κρατήση σε όλη μας την ζωή. Όσο περνούν τα χρόνια μας, τόσο πιο πολύ να διευρυνώμεθα πνευματικά, να ανοιγόμαστε και να χωράμε, όπως είπα, μέσα μας όλους τους αδελφούς μας.

Αυτή η Αγία και Μεγάλη Τεσσαρακοστή θα μας δώση την δυνατότητα ν' αγωνισθούμε. Σε λίγο θα βάλουμε μετάνοια μεταξύ μας και θα ζητήσουμε συγχώρησι. Θα ζητήσουμε συγχώρησι πρώτα από τον Κύριο και Θεό και Πλάστη και Κριτή μας, ενώπιον του οποίου όλη μας η ζωή, και τα φανερά και τα κρυπτά, είναι γνωστά. Μετά απ' την Παναγία μας, η οποία προΐσταται της Εκκλησίας των λελυτρωμένων και είναι η Μητέρα μας και η Μητέρα όλων των Χριστιανών κι όλου του κόσμου, και ιδιαίτερα η Προστάτις και Έφορος και Ηγουμένη και Γερόντισσα του Αγιωνύμου τούτου Όρους, στο οποίον και εμείς οι ανάξιοι καταξιωθήκαμε να εγκαταβιώνουμε. Έχουμε μια ιδιαίτερη ευθύνη απέναντι της Παναγίας, γιατί αυτή μας εκάλεσε εδώ, αυτή μας κρατάει εδώ κι αυτή περιμένει πολλά από μας. Και γι' αυτό και από την Παναγία μας ζητούμε συγχώρησι, για όσες φορές την απογοητεύουμε.

Και μετά ζητούμε συγχώρησι και από τους Αγίους μας, που είναι οι μεγαλύτεροι αδελφοί μας και οι οποίοι μας παρακολουθούν, μας βοηθούν, μας συμπαρίστανται και περιμένουν να φιλοτιμηθούμε στον πνευματικό αγώνα.

Ζητάμε συγχώρησι και μεταξύ μας, και ιδίως από όποιον αδελφό έτυχε λόγω της αδυναμίας μας, του εγωισμού μας και των παθών μας, κάποτε να ψυχρανθούμε, να ανταλλάξουμε ένα λόγο που δεν έπρεπε ν' ανταλλάξουμε ή να κρατήσουμε κάποιο αρνητικό αίσθημα μέσα μας γι' αυτόν, που, όσο λεπτό κι αν είναι, όμως αποτελεί εμπόδιο στην πλήρη και τελεία κοινωνία μας με τον αδελφό.

Μακάρι να βοηθήση ο Θεός να αξιωθούμε όλοι να προχωρούμε σ' αυτή την ψυχική ενότητα, να μην έχουμε μια εξωτερική και συμβατική και τυπική ένωσι, αλλά να έχουμε μία καρδιακή ένωσι και περιχώρησι και αγάπη και παραδοχή και αποδοχή ο ένας για τον άλλον. Και όσο περνούν τα χρόνια της ζωής μας, τόσο και πιο πολύ να ενωνόμαστε μεταξύ μας και να ενωνόμαστε με τον Θεό.

Η αλήθεια είναι ότι, όσο πιο πολύ πλησιάζουμε τον Θεό, θα πλησιάζουμε και μεταξύ μας. Και όσο πιο πολύ πλησιάζουμε μεταξύ μας, θα πλησιάζουμε στον Θεό.

Ζητούμε την Χάρι του Θεού, τις πρεσβείες της Παναγίας μας και των Αγίων μας, για να αγωνιστούμε αυτόν τον αγώνα, να τον έχουμε πάντοτε προ οφθαλμών μας και να τον επιτύχουμε.

Αλλά και σε σας αδελφοί μας, που συμμετέχετε απόψε στο δείπνο της αγάπης και της συγχωρήσεως και που είστε διά του Αγίου Βαπτίσματος μέλη τίμια του Αγίου Σώματος του Χριστού, ευχόμεθα να κάνετε αυτόν τον αγώνα στο διάστημα της επιγείου ζωής σας και να αξιωθήτε κάθε μέρα να προοδεύετε σ’ αυτόν τον αγώνα, να ενώνεστε πιο πολύ μεταξύ σας και με τον Θεό. Και αυτό θα σας δίνη πολλή χαρά και πολλή ευλογία. Διότι η αληθινή χαρά προέρχεται από την αγάπη. Και εκεί που βασιλεύει η αγάπη, υπάρχει και η πραγματική ευτυχία. Ενώ εκεί που λείπει η αγάπη, υπάρχει το ανικανοποίητο κενό.

Με αυτές τις ταπεινές σκέψεις εύχομαι να περάσουμε όλοι την Αγία και Μεγάλη Τεσσαρακοστή με υγεία, με προσευχή, με μνήμη Θεού, και να αξιωθούμε ανανεωμένοι πνευματικά να εορτάσουμε με αγία χαρά και την ένδοξο και λαμπροφόρο Ανάστασι του Κυρίου μας, η οποία θα είναι και το προοίμιο της απολαύσεως εκ μέρους μας της αιωνίου βασιλείας του Κυρίου και Θεού και Σωτήρος μας Ιησού Χριστού.

Ως πρώτος τη τάξει κατά Χάριν Θεού αδελφός της Μονής μας και πατήρ σας πνευματικός, πρώτος σας βάζω μετάνοια και ζητώ απ’ όλους σας συγχώρησι και συγχωρώ πάντας από καρδίας.

(Ετήσια έκδοσις της Ιεράς Μονής Οσίου Γρηγορίου Αγίου Όρους, «Ο Όσιος Γρηγόριος», περίοδος Β΄, έτος 2012, αριθμ. 37)

(Πηγή ηλ. κειμένου: pemptousia.gr)